

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrti leta „ 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne osira.

EDINOST

Oglas in osnanila se računajo po 8 nov vrnica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne sabvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo v ulici Carintia 25. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

v Edinost je moč.

Zaključek.

V nedeljni številki prijavili smo vspehe ljudskega štetja v mestu tržaškem in po njega okolici; v zadnji številki smo pa častitima čitateljem predložili številke, tika-joče se ljudskega štetja v Istri.

Gledé ljudskega štetja v mestu našem povdariti nam je še posebno, da nam služi tudi ta prilika v jasnem dokaz, v kako ugodnem položenu je po vsej Avstriji nemški element: naj se stvari sudejo tako ali tako, element ta pade vsikdar na svojo mehko stran. Dočim se je s prvotnim slovenskim prebivalstvom, sestavlja jočim istinoto dobro polovico vsega prebivalstva, postopalo načinom, kojemu namen je bil jedino ta, da se dotično število kolikor možni zmanjša, našli so gospódo Nemce vse do — zadnjega nemškega turnarčka. Dasi ni res, kar je ekacelenca grof Schönborn trdil, da je namreč nemščina tu deželni jezik, vendar se je poštevata v polni meri tudi o priliki ljudskega štetja. Na Primorskem nemščina ni deželni jezik — in vendar so gospódo nemško naveli v posebni rubriki. Ako so torej Nemcem brez ovinkov pripoznali važnost v deželi, uprašamo po vsej pravici: kako je to, da se je povsem potajilo Srbo-Hrvatje? Kje so ostali Srbo-Hrvatje, katerih jezik je v Primorski deželni jezik? Zakaj so se temu avtohtonemu (prvotnemu) elementu vskratile pravice, koje so tako radi pripoznali nemški koloniji. Nismo nevoščljivi in radi privoščimo tržaškemu Nemcem najširje pravice in najširjo svobodo, ali zahtevamo odločno, da se vsaj v isti meri poštevata domači deželni jezik, kakor se poštevata jezik naseljencev. Kako si nam je tolmačiti to veliko skrb za nemški element? Ker je bilo izvršenje ljudskega štetja poverjeno

mestnemu magistratu, menili bi na prvi pogled, da so gospóda v mestni palači posebni prijatelji nemškemu življu. Bridko se vara, kdor tako misli. V Trstu gospódujoči gospodje so ekskluzivni in pripoznavajo tako malo Nemce, kakor ne pripoznavajo Slovanov. Od kodi torej velika razlika mej postopanjem nasproti Nemcem in postopanjem nasproti Slovanom? Ne motimo se, ako trdimo, da vplivi, porajajoči se nedaleč od mestne palače, silijo gospódo pri tržaškem municipiju do obzirnosti proti Nemcem. Na tem ne bi bilo toli napačnega, ako bi se isti vplivi oglašali — in ako je pravica za vse jednaka, morali bi se oglašati — tudi glede veliko mnogobrojnejših bivajočih Slovanov. Žal, da temu ni tako! Ko se nam je bližal velevažni čin ljudskega štetja, bili smo na slovenski strani v veliki skrbi, ker smo vedeli, kako se navadno postopa ob takih prilikah. Ker pa nismo fatalisti, udajajoči se, roki križem držoč, namenjeni nam usodi, sklenili smo, da se po veljavih naših obrnemo do onega mesta, kjer se porajajo gori omenjeni in tudi — ako se resno hoče — vsemožni vplivi. Ali kako se nam je odgovorilo? „Magistrat, kojemu naloga je proizvesti ljudsko štetje, je avtonomna oblast in nam ne pripada pravica, posezati v njega notranje naredbe. Gospóda delajte sami — poučujte ljudi!“ Po tem odgovoru bili smo tam, kjer smo bili poprej. Uvažali smo sicer dober svet „Poučujte ljudij!“ in konstatujemo tudi posebnim zadovoljstvom, da se je ljudstvo dalo poučiti in da je pojnilo v polni meri preveliko važnost čina, o katerem tu govorimo. Ali kaj more najzavednejši meščan, ako se njega utemeljeni protesti ne uvažujejo in ako se brezobzirno postopa proti jasno izraženi njega

želji in zahtevi!? Ne voditelji naši in tudi ljudstvo naše ni krivo, ako se ljudsko štetje ni izvršilo tako, kakor bi se bilo moralo, ampak kriva je dobro znana tendencija tukaj vladajočih krogov, koje namene vsej posredno — s pasivnim svojim vedenjem — podpirajo na onem mestu, kjer tako vestno skrbe, da se nemškemu življu nijeden las ne skrivi. To je faktum, ki nas žali. Imeli so dovolj moči, da so vzeli Nemce pod svojo zaščito; ko smo pa mi prosili istega varstva, reklo se nam je jednostavno: nimamo moči, nimamo „ingerence“. Gospóda štetveni komisarji so bili res pogumni in drzni, ali istotako je res, da imajo možje, sedeči v rumeni hiši, sredstev dovolj, da brzdajo tako arboritost. Brzdali so jo gledé na Nemce, brzdali bi jo bili lahko tudi gledé na Slovanov — ako bi bili hoteli. Ali niso hoteli, ker je tako že stara tradicija na Primorskem. Je-li to previdno gledé na koristi države, nočemo razmotrivati, ker nam je že zoprno, vedno in vedno povdarjati stvari, ki so jasne kot beli dan in se dadó s pratom otipati.

Da povemo na kratko: nasprotni so nam bili štetveni komisarji, vršéči ukaze svojih gospodarjev in mojstrov; oni pa, ki naj bi bili vršili vrhovno nadzorstvo, nam tudi niso bili naklonjeni. Ni čuda torej, da smo se strahom pričakovali ob- jave vspehov ljudskega štetja v mestu tržaškem in po njega okolici. Bali smo se najneugodnejšega poročila. Zato pa smo se uprav oddahnili in težak kamen odvalil se nam je od srca, ko smo doznali o vspehu. Polovico so nas res pohrustali, ali našli so nas vendar-le lepo število 26.000. Število to je ogromno, ako pomislimo na vse, kar se je dogajalo povodom ljudskega štetja. Na podlagi te številke, izišle iz skrajno neugodnih razmer, lahko rečemo

mirno vestjo, da nas je Slovencev v mestu in okolici do 50.000. To bi bil torej zaključek, kojega smemo po vsej pravici izvajati iz podatkov ljudskega štetja v mestu našem.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor. V seji dne 21. t. m. vsprejeli so zakon, s katerim se vlada poblašča skovati za en milijon goldinarjev krajcarjev in polkrajcarjev. Vsprejeli so tudi po daljši razpravi zakon, kateri vlado poblašča prodati dunajske vojašnice in denar porabiti za sezidanje novih vojašnic. — Dve okrajni sodišči na češkem sti zahtevali, da se jima izročita poslanca Sokol in Kramar, ker sta bila sklicala volilne skode, kojih so se udeležili tudi nevolilci. Prošnjama sodišč se ni ugodilo. Prihodnja seja je dne 25. t. m., pri kateri se izvrši volitev sborničkega predsednika. — V proračunskem odseku izjavil je naučni minister Gautsch da vlada sistematično pospešuje glasbo v šoli. Po nadaljnjem poizvedovanji predloži vlada postavni načrt, s kojim se določijo plače profesorjem na vseučiliščih. Poslanec Šuklje nasvetuje, da se na Graškem vseučilišču osnuje stolica za slovenski jezik in slovensko literaturo. Šukljeja podpira poslanec Kaizl, pobija pa ga poslanec Heilsberg. Minister Gautsch meni, da je razločevati mej gojenjem slovenskega jezika v zvanstvenem oziru in gledé na praktične potrebe. Na graškem vseučilišču je zistemirana stolica za slovensko filologijo. Potem so obravnavali o naslovu „tehniške visoke šole.“

PODLISTEK.

Zadnje pismo.

Spisal J. Plano.

(Konec.)

Druzega dne mi pove, da je vse pripravljeno za odhod. Skleneva, da odrineva takoj po noči. V bližnjem gozdu pričakoval naju je zamorček z velblodom, oprtanim z raznim živežem in vodo. Vse to bilo je v mehovih umorjenih živali. V jednem mehu pa je bilo razno dragoceno kamenje, last spremljevalca mojega. Z živežem preskrbljena sva bila za nekoliko dni; skrbelo naju je le, da ne bi udrli za nama, kajti, ako nas so ujeli, bila nama je smrt gotova. Toda to se ni zgodilo: potovala sva srečno že celi mesec, ne da bi bila videla jednega samega človeka. V hrano služila nam je razna divjačina, za kojoj je skrbel moj spremljevalec, ki je bil izboren strelec.

Ali necega dne zgodi se, na kar — odkrito bodi rečeno — nisem mislil. Spremljevalec moj bil je namreč človeško bitje, kakor vsakdo drugi in prešinjala je tudi njega ljubezen do one pedi zemlje, kjer se je rodil. Nepremagljiv ta čut zaplapolal je kar nenadoma v njega srce — jelo se mu je tožiti po domu in svojih ljudeh. Ihté izrazil mi je željo, da bi se vrnil in me prosil, da sam potujem naprej. Polo-

ženje mi je bilo mučno, kajti sam potovati po teh krajih, ni bilo baš brez nevarnosti. Ali kaj mi je bilo storiti? Tudi ako ne bi bil privolil njega želji, vedel sem dobro, da mi gotovo skrivaj pobegne. Privolil sem mu torej, da se vrne. Vzel je soboj velbloda, a družega nikakor ni hotel vzeti. Tako mi so ostale vse njegove druge stvari. Vzel sem pa saboj samo dragocenosti, vse drugo sem ostavil. Pogumno nadaljeval sem svojo pot in Bog sam me je čuval, da se mi ni ničesar prigodilo. Po daljšem potovanji dospem v Aleksandrijo. Prva pot mi je bila seveda do bivšega svojega gospodarja. Ali nisem ga našel več: odšel je tudi on v rojstni svoj kraj. Izvedši to, polastila se me je še mogočnejši želja po domovini svoji. Domov, domov, bilo mi je gealo; kar ko prnel sem, da videm zopet ljubo zemljo materino. Čakati sem moral seveda, da odpluje kaka ladja. Ni mi bilo dolgo čakati; četrty dan mojega bivanja v Aleksandriji odplula je neka nemška ladja v Hamburg. Na ladijo to se vkream. Ker je bilo vreme krasno, bila je vožnja dokaj prijetna. V dobrem tednu bili smo v Hamburgu. V Hamburgu ostanem nekoliko dni, da poprodam svoje dragocenosti. Skupil sem toliko, da mi je bilo dovolj.

Bližal sem se torej domovini svoji, kjer sem namenil preživeti zadnje dni življenja svojega. A predno se na mestim

stalno, hotel sem še enkrat videti kraj nesreče svoje. In napotil sem se tja. Kolika sprememba! Nikogar nisem več poznal in nikdo ni poznal mene. Zapustil sem cve-toče mladeniče, našel sem postarane možje! Trudil sem se, da kaj poizvem o usodi Almire, kajti od onega dne, ko se je tako tragično končal dvoboj z mojim tekmovalcem, nisem več čul o njej. Toda zaman je bil moj trud in izgubil sem skoraj vse upanje, da kaj poizvem o njej. In vendar je prišlo drugače. Deseti dan mojega bivanja v . . . . ., zajdem v neko gostilno. Tu sedi nek penzioniran sodnijski sluga. Zapletem ga kmalu v pogovor. Starček bil je zgovoren. Še zgovornejši pa je postal, ko mu ponudim smodko in naročim tudi zanj pijače. Sedela sva pri mizi, precej oddaljeni od drugih gostov. Kmalo je najin pogovor zadobil ono mer, kojoj sem si želel. Pogovarjala sva se o dogodkih, vršivših se pred mnogimi leti. Prilčno ga uprašam, se-li ne spominja necega dvoboja, vršivšega se v bližini mesta mej nekim oficirjem in nekim plemenitažem.

„O dá, dá — odgovori mi hlastno — seveda se spominjam. Huda in vroča kri in pa mladeniška nepremišljenost.“ Prosil sem ga, da mi kaj več pove, ker me stvar jako zanimiva.

In jel je pripovedati:

„Leta . . . . . naselil se je v mestu našem nek bogatin. Imel je krasno hčer,

koja je očarala vsakoterega po telesni nje lepoti in lastni jej milini. Kmalo je bila sodba splošna, da je deklica ta najkrajnejša ženska našega mesta. Opažalo se je, da obdruje često z nekim mladim častnikom. To pa je vzbudilo zavist družih mladeničev. Kar spreleti nekega dne vse mesto strašna govorica, da so zunaj mesta našli ustreljenega sina jedne najimnetnejših grofovskih družin. Vse je vrolo iz mesta; vsakdo se je hotel prepričati na lastne oči o istinitosti tega dogodka. Sodna komisija bila je takoj na lici mesta ter konstatovala, da je bil umorjen po drugi roki. Toda o zločincu ni bilo ni duha ni sluha. V žepu mrtvega našli so listnico se sliko toli slavljene Almire. V listnici so pa tudi našli pismo poznanega mladega častnika, v katerem jej očita nezvestobo in izraža grožnje proti tekmeču. Iz tega je sledilo, da ni govora o umoru, ampak o dvoboju mej mladima dvema tekmečema. Stvar se je prijavila vojaški oblastniji, koja je uvela preiskavo, kakor zahtevajo predpisi. Kvalu potem odpotoval je mladi častnik in nismo ga videli nikdar več.

Kmalo potem doživeli smo pa dogodek, ki je vzbudil še večjo senzacijo: nekega jutra našli so krasno Almiro mrtvo v nje lastni postelji.“

Po teh besedah pretrgal sem starca gostobesednost, kajti to, kar sem čul, bilo

Srbska vlada napela je vse vojaške sile, da prepreči nadaljne izgrede. To se jej je sicer posrečilo, ali razburjenost je še vedno velika. Govori se, da mladi kralj še ne vé, da so iztirali njega mater. Nekoliko zaprtih so zopet izpustili.

Govori se, da odstopi Pašić ter da Vučić prevzame predsedništvo. Liberalni z obema naprednjakima poslancema vred hočejo v skupštini protestovati proti nasilnemu iztiranju kraljice, osobito pa proti temu, da so uprav telesno stražo mladega kralja uporabili v ta namen. Mej regentstvom in vlado nastala je napetost radi najnovejših teh dogodkov. Kraljica Natalija imela je pogovor z nekimi ruskimi poročevalcem. Na nje uprašanje, kako sodi javno menenje, odgovoril je časnikar: „Javna menenje obsoja regentstvo in vlado ter vsi Srbi prosijo Boga, da ohrani mladega kralja“. Pri tem se je začela kraljica solziti. Potem pa je rekla: „Vsaj jaz bi rada odšla, samo da vem sina v zanesljivih rokah; ali žalostim se na tem, da bi otroka vzgojevali Ristić, Protić in Marković. Proti vladi nimam ničesar. Vsi člani vlade so jako pošteni, četudi neizkušeni možje, koje so se nehote dali rabiti kot orožje.“

V zadnje številke uvodnem članku svarili smo vlado našo, da se ne vtika v nemire, nastave proti Židom na jonskih otokih. Praška „Politik“ je v popolnem soglasi z našimi nazori ter piše, da jo kaj veseli, da vlada naša ni izgubila hladne krvi, da-si so poskušali najhujskati jo. Avstrija nima pravice vtikati se v notranje zadeve druge države. Ako bi bili dogodki v Krfu in Zante še hujši, nego v resnici so, Avstrija vendar ne bi imela pravice vtikati se, dokler niso v nevarnosti avstrijski podaniki. Ker se pa dozdej kaj takega ni dogodilo, tudi ni povoda, da bi odposlala vojno ladjo v jonsko vodovje.

DOPISI.

Iz Ajdovščine. [Izv. dop.] Hudo zimo imeli smo letos in mnogo mesecev nas je pritiskal mraz, kakoršnega najstarejši ljudje ne pamtijo. Vse smo upelili, kar se da žgati, da smo mogli svojega svojstva kosti ogrevati pri peči. Jedina tolažba v teh mrzlih časih bila nam je nada, da se tudi letos povrne sestra pomlad. In nismo se varali. Glej, Ajdovščina bila je pred mesecem podobna sibirskemu kraju in nje prebivalci niso si upali iz svojih zakajenih hiš, ker vsakdo se je bal, da vlovi v mrzli burji nahod ali še kaj hujšega. A danes zginil je strah, ljudje si zopet upajo na plano in zbirajo se v kakem zavetnem kotiči kamor solnce posebno močno svoje žarke

mi je več kot dovolj. Utrnila se mi je solza raz oko, a tovariš moj je ni opazil.

Uboga Almira, tudi ti si bila žrtva nesrečne te ljubezni! Dve žrtvi — dve izgubljeni življenji. Njo so položili v hladno zemljo, jaz pa sem ostal, da me mučijo apomini na izgubljeno svoje življenje. Živel sem brez smotra; kdor pa živi brez pravega smotra, temu je življenje neznozna peza.

Odpotoval sem v domovino svojo. Tu ni bilo nikomur znano o mojega življenja zmoti. Tu sem samotaril se svojo tugo, ali živel sem vsaj mirno. Druzega si itak nisem želel. Družičine si nisem želel; Vi ste bili menda prvi, s kojim sem občeval prijateljski. Zato pa upam, da me ne obsojate prestrogo in mi ohranite blag spomin.

Dobri Bože daj, da ne skušate tega, kar sem skušal jaz! Živite srečno, na tem svetu se ne vidiva več!

In res ga nisem videl nikdar več. Bilo je to za dnje njegovo pismo. Ugoditi pa hočem zadnji želji človeka, ki je grešil, a zato tudi mnogo trpel — ohraniti mu hočem blag spomin.

upira. In pripovedujejo si o hudi zimi, o lepih preteklih časih, o hudi sedanosti in o raznih malenkostih. Kako bi se pa zboljšalo sedanje uprav žalostno stanje, s takimi vprašanji nočejo mučiti svoje zaspane pameti. Dragi rojaki! Otrežite se vendar o nastali pomladi dolgoletnega zimskega spanja, uvidite, kje treba začeti, da se razmere zboljšajo. Govoriti mi je o volitvah v občinski zbor, katere so pred durmi. Volili bodete za dolgo dobo 3 let svoje zastopnike, v katerih roke položite svoje dobro in zlo. Predno volite, mislite dobro, katerim možem je blagor občine pri srcu in le take volite; izključite pa odločno take, katerim je njih interes njih edina misel, katera jih pri vsih njihovih dejanjih vodi. Poglejmo si delovanje sedanjega starešinstva, da vidimo, si-li je pridobilo naše zaupanje, in potem se hočemo pri prihodnjih volitvah ravnati.

Da se ne bode celo starešinstvo obsojalo, omeniti mi je že sedaj, da tudi v sedanjem starešinstvu sede možje časti in zaupanja vredni, a premalo jih je in njih ugovori proti različnim činom mogotcev bili so brezuspešni. Navesti hočemo le nekaj znanih fakt. Najprvo poglejmo, kako se je stara župnija (farovž) prodala in nova kupila. Ljudje, kateri kaj umejo, pravijo, da je bil stari farovž mnogo sto forintov večje cene vreden, nego je ona, za kojoj se je prodal. Dalje pravijo, da je bila nova župnija mnogo sto forintov manj vredna, kakor se je odkupila. Občina je bila tedaj pri tej kupčiji dvakrat škodovana. Kupčija završila se je nenadoma, da smo Ajdovci kar strmeli.

Dalje pričakujemo Ajdovci že več let, da se nam napravi prepotrebni vodotok na trgu. V ta namen bilo je nabranih 2.200 gl., a zdi se nam, da se je ta denar drugače porabil; kako, tega mi seveda ne vemo. Toda resnici na ljubo povemo, da se nam je vendar nekaj postavilo na trgu, namreč — mala pumpa, katera nam tudi trg kinča. Naprava te malo pumpe stala je blizo 173 gl., kar se nam zdi preveč. Vrh tega je popolnoma nerabljava. — Oblasti morale bi skrbeti, da se voda iz te pumpe analizuje ter da se ljudje obvarujejo različnih bolezni. Sploh je mej nami marsikateri, kateremu je lastni blagor čez vse pri srcu, katerega sebičnost nikdar ne zapusti. V dokaz zadnje trditve navedemo ono stotino forintov, katere je namestništvo podarilo občini, da uravna hudournik Lokavšek, katera svota pa se ni porabila na primeren način. Naš podžupan kaže se nam pri mnogih prilikah izvrstnega narodnjaka. A pokazalo se je da je vse njegovo navidezno narodnjaštvo — pobeljen grob. Dandanes sedi kot zastopnik Lahov v goriški kupčijski zbornici.

Pazite tedaj, dragi rojaki, da si vsvarite boljše bodočnost! Prihodnja volitev starešinstva nudi Vam to priliko, ravnajte kot neodvisni in razumni možje! V to Bog pomoz!

Različne vesti.

Tržaški mestni svet imel je predvečerašnjem ob poludne svojo sejo. Sklenili so, da se v municipalno dvorano uvede električna razsvetljava. Stroški bodo znašali 7500 gl. Sprejeli so predlog svetnika Mompurgo, da se vatrično s cesto Miramar napravi 2 metra široka pot za pešce, kojoj je ograditi s posebnim drevoredom. Računi patrijotičnega pomožnega društva se očobre. Na to pride na vrsto odlok namestništva, s kojim se ne dovoljuje osnova italijanske čveterorazrednice v Čjarboli. Šolski odsek predlaga, da se uložijo rekurs na ministerstvo. Svetnik dr. Sancin je jako zadovoljen s tem odlokom, kajti mestni svet s svojim sklepom ni ugodil ni željam ni pravim potrebam ljudstva. Svetnik dr. M. Luzzatto meni, da sedaj gre za to, se je-li z odklokom namestništva rušila

postava ali ne, in zato je treba rekurirati. Svetnik R. Luzzatto pravi, da bode glasoval tudi proti temu predlogu iz vzrokov, koje je navel pri obravnavi o tej zadevi. Predlog šolskega odseka se vsprejme.

Lahonska hudobija. Pri mestnem magistratu v Trstu je bilo razpisano mesto ogledovalca mrtvecev, koje mesto se je oddalo edinemu konkurentu, nekemu dr. F., ki je dosedaj bil naseljen v Buzetu. Kar niso iztaknili mestni očetje pri podeljevanju službe, štel si je v dolžnost na krožnik prinesiti tržaški lahonski list „Mattino“, koji je g. dr. F. obdolžil, da se je v Buzetu bratil s hrvatsko stranko, radi česar graja postopanje mestnih očetov, ker niso službe oddali kakemu panlahonu. Čeprav se je rečeni gospod v posebnem popravku opravičil ter spoznal svoje italijansko mišljenje, „Mattino“ mu ne veruje ter ostaja pri tem, kar je pisal. Kdor hoče v prihodnje dobiti kako službo pri mestnem magistratu, preskrbi naj si pri „Mattinu“ spridevalo prave „italianitete“!

Skrb mestnih očetov, da ne bi meščanstvo preveč občutilo posledic odprave proste luke, je res velikanska. Dosedaj se mestni očetje niso niti zganili, da bi kaj poskrbeli in ukrenili za ta kritični čas. Samo še jeden mesec nas loči od dobe, ko Trst zgubi zadnje in največje predpravice; mestnemu starešinstvu trud bi pač moral biti, da kolikor-toliko olajša obteženemu ljudstvu jako tareča bremena. Ali kaj počenjajo tržaški mestni starešinj? Ne da bi skrbeli za blagostanje ljudstva, tirjali so od vlade, da tudi mestu dovoli pobirati enake doklade od vseh užitnin, podvrženih užitninskemu davku, kakoršne bode pobirala država. Poleg tega namerujejo obdržati jako krivično točarino (dazio spina) namreč: četrti del cene, po kateri se toči vino. Razvidno je iz tega, da je mestna gospoda kriva, ako nas posledice odprave proste luke hudo zadenejo. Gospoda ne misli na drugo, nego kako bi mestni občini povišala dohodke, da pride v okom mnogim nepotrebnim stroškom. Da povzdigne malo obrtnijo, nameruje magistrat uvesti zavod za komprimovanje zraka kot gonilne moči ter ga oddajati zasebnikom v porabo. Enak zavod imajo že v Parizu, koji pa menda ne uspeva prav dobro. Investno pa ostane ta namera samo načrt, kakor so projekti napeljave vode v Trst, prenovljenja starega mesta, openska železnica itd. ostali le projekti. Ubogemu ljudstvu pa s temi jalovimi projekti maše oči in ušesa, da ne vidi in ne sliši, kar se godi za magistratnimi kulisami. Tu se denar trosi za nepotrebne smotre, n. pr. v zidanje nepotrebnih laških šol, subvencije itd. Uprav sedaj, ko bi morala skrb mestnih očetov biti obrnjena na zboljšanje občinskega položaja, prekopicujejo isti gospodje kozolce ter zgublajo zlati čas v snovanju nove italijanske ljudske šole v slovenski Čjarboli, v uravanju električne svetlobe v mestno zbornico, in v drugih dražih projektih, koji utegnejo zmanjšati mestni zaklad za kaci 40.000 for. Ubogo mesto! Istinito — quem Jupiter perdere vult, dementat.

Za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda podaril rodoljub o priliki izleta v Materijo dne 18. t. m. 3 gl. 40 nvč. kot svoj del računa.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti oziroma za otroški vrt v Rojanu nabralo se je nekje 4 gl. 58½ kr.

Občni zbori „Tržaškega Sokola“, „Del. podporna društva“ in „Vesile“. Prva dva sta jutri ob 3. uri popoludne in sicer „Sokolov“ v prostorih „Del. podporna društva“, a „Del. podp. društva“ v gledališči „Fenice“ (uhod iz ulice S. Francesco). Občni zbor „Vesile“ je pa ob 9. uri zjutraj v gostilni vdove Sancin Nemčeve.

Slovensk vojak nam piše: Imel sem priliko bivati nekoliko časa na Opčini in uživati zdravi zrak prijetnega kraja. Nemžno je popisati, kako človeku veselo srce bije, ko se popne nekoliko nad Trst ter čuje domači jezik in lepo petje v mili

materinščini. Openci so zares vstrajni: imajo pevsko in bralno društvo na vzgled drugim; ali imajo tudi svojo godbo, katera, kakor sem sam čul, dobro napreduje. Prepričan sem, da navduši vsakega Slovenca, ko čuje svirati narodne naše skladbe, ne verujem pa, da bi si zaslužili veliko hvale, če se prej ali pozneje prikažejo na dan z omlačeno, pokvarjeno, že toliko travestirano in nemoralno „Vado balar sta sera“. Povedati pa moram tudi, da isto tako sem čul učiti se „Gigia col barineto“. Openci, povejte mi, čemu to? Sti Vam te dve pesmi tak idejal?! Noste-li čuli kritike o tem že davno v „Edinosti“? Zakaj tratite čas s tema dvema, nimate-li družih lepših pesnij? Žnjima se ne prikupite nikomur, najmanje Slovencem. — Vsak „Leierkasten“ je ima že in trobi vrabcem na strehi, da ne govorimo mestnih „barabah“, ki se pijani zaletavajo od ogla v ogel in polnijo ž njima ušesa mimogredočim.

Iz Rocola se nam piše: V nedeljo vršilo se je v navzočnosti vladnega zastopnika zborovanje glede vstanovitve pevskega društva v Rocolu, oziroma v II. okraji. Došlo je precejšnje število rodoljubov. Predsedoval je shodu g. Dragotin Hrovatin ter pozdravil navzoče s primerno lepimi besedami. V svojem govoru razjasnil je namen shoda ter poudarjal potrebo pevskih društev v okolici. V pevskih društvih goji se mladina v narodnem in avstrijskem duhu; tedaj taka društva so prepotrebna v naši domovini. In uprav tu, kjer nam je nanese sovražni veter največ smeti, kjer si je nam nasprotna gospoda napravila gnezdo renegatov (ki pa sedaj pojemljejo) neobhodno potrebno je, da se vsaj enkrat naša mladina priuči narodnih lepih pesmi. Milejše je ni, nego je pesem v materinem jeziku. Mi spoštujemo druge jezike, a najgorkejšo ljubezen moramo vendar-le gojiti do svojega sladkonečnega slovenskega jezika. Da bi naši politični nasprotniki spoštovali naš jezik in narod, kakor mi njih, tedaj gotovo se ne bi dogajali oni pri nas vsakdanji slučaj, ki so gotovo v sramoto tisti stranki, ki hoče prevladati našo. In ako stranka ta moralno propada, gledati moramo mi, da napredujemo.

Prečitala so se pravila ter se nespremenjena jednoglasno sprejela. Društvu bode ime „Svoboda“. V začasni odbor bili so izvoljeni, predsednikom: Dragotin Hrovatin; tajnikom: Juri Klun, in blagajnikom: A. Škrk. G. Hrovatin se zahvali občinstvu na podeljeni časti, ter priporoča vpisanim udom, da se mej seboj bratski ljubijo ter ostanejo društvu zvesti, kajti le ljubezen in složnost mej udi je podlaga društvenemu napredku in razvitju. Zbor se zaključil s trikratnim „živio“ cesarju.

Ker smo pri nas živo potrebovali pevskega društva, priporočam našim veljakom, kakor tudi gospodom v mestu, najtoplejše, da nas materijalno podpirajo. Odbor vsprejemlje v društvo mladeniče iz Rocola, Kadina, Lonjerja in Sv. Marije Magdalene zgornje. Če se vpiše dovolj podpornih udov, prirejalo bode društvo zabavne in poučne večere, kar je v spodnji okolici živa potreba. Kdor se hoče vpisati, oglasi naj se pri predsedniku. Vsem tistim, ki so dvomili in dvomijo, da bi se kaj napravilo, povem, da je vsak začetek težak ali obupati ni smeti.

Vabilo na veselico, katero priredi pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku se sodelovanjem proseškega tamburaškega zbora, v nedeljo dne 24. maja 1891. na dvorišču gosp. Ivana Goriupa s sledečim programom: 1. Dr. Paču: „Kolo“ udara tamburaški zbor. 2. „Husitska“ moški zbor. 3. M. pl. Farkaš: „Vienac hrvatskih narodnih popevaka“, udara tamburaški zbor. 4. F. S. Vilhar: „V spomin Miroslava Vilharja“, moški zbor se samospevom baritona. 5. Dr. G. Ipavec: „Vse mine“, udara tamburaški zbor. 6. A. Hajdrih: „Petelinčkova ženitev“, moški zbor z dvospevom. 7. Polna žena, vesela igra v enem dejanji.

Začetek ob 5 1/2 uri pop. — Ustopnina 20 kr., sedež 10 kr.

Ako bo vreme popoldne neugodno, odnese se veselica.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah namerava prirediti dne 31. maja svojo četrto letošnjo veselico. Ako zopet ne posegne vmes kakšna že tako navadna zapreka, prijavimo vspešno prihodnjič.

Pravila lahonskega šolskega društva „Lega nazionale“ je ministerstvo potrdilo. Ista so do cela enaka onim bivše „Pro patrie“ z malim dostavkom. Pogubonosno delovanje društva se v kratkem začne; k tem delovanju vabijo svoje vernike vsi lahonski časopisi „da se doseže tesna duševna zveza vseh avstrijskih Italijanov“. Kakšno zvezo menijo svedoči, nam že razpust bivše „Pro patrie“.

Iz Gorice se nam piše: Tu so začele dne 19. t. m. dopolnilne volitve v mestno starešinstvo; volil je III. razred. Zmagala sta slovenska in zmerno-italijanska stranka. Grof Žiga Attems je dobil 239, upokojeni stotnik in zemljemerec Candolini 250 in zdravnik dr. Grešič 262 od 465 oddanih glasov. Propadli kandidati so: dosedanji župan dr. Maurovich, kapelan Zoratti in posestnik Strekel. Zadnja dva sta letos uskočila k liberalcem, a sta dobila zasluženo lekcijo. Lasko-liberalna stranka kandiduje v II. razredu bivšega goriškega glavarja barona Rechbacha, ki je ob enem vladin kandidat. Čudna, pomenljiva zveza! A upati je, da zmaga naša stranka v kljub tej zvezi vlade z ultra-Italijani!

Mesne volitve v Gorici. V sled poraza v 3. razredu izgubili so pogum baron Rechbach — in irredentovci. Prvi se je naglo odpovedal kandidaturi, drugi si pa niso upali s kakim drugim lastnim kandidatom na dan. In tako so postavili kandidatom pl. Fabrisa, kateri tudi naši stranki ni neljub. Ta je bil tudi izvoljen. Zadeva ta pa s tem še ni rešena, kajti „Nova Soča“ izvedela je iz verodostojnega vira, da se je pl. Fabris odpovedal na tej časti, ker je bil izvoljen proti njega volji. Bodi pa takó ali takó: letošnje volitve pričajo, da je vsled eneržije Slovenec v irredentovska stranka čisto obnemogla, kajti vrgla je zastavo svojo v koruzo ter skuša jadrati pod ptujo zastavo.

Zopet izgredi. V Buzetu zagrožili so nam nasprotni divjaki skoro neverjetne izgrede. Izgredi ti ne značijo nam samo posurovljenja, ampak skrunjenje naše svete vere in njenih obredov. Dne 6. t. m. šla je v Buzetu od župne cerkve procesija k podružni cerkvi Matere Božje v Strani. Po veliki večini bili so udeležniki hrvaški kmetje, vsaj se gospóda itak malo brigajo za cerkev in službo božjo. Ali glej čudo: letos udeležilo se je procesije tudi nekaj gospodičin in gospodov iz Buzeta. Toda s kakim namenom?! Da so skrunili sveti obred! Razgovarjali so se glasno; stopali drugim ljudem na pete; drezali ljudi po glavah se solnčniki; jeli jajca ter metali lupine mej ljudi, čes: čapé, manjé kroati! Vklíkali: eins, zwei, avanti Croati colla processione; ter na razne načine sramotili pobožno ljudstvo. Ko se tega naveličajo, pa počno porogljivo peti litanije. Ljudstvo se je komaj vzdrževalo, da ni planilo po surovežih. Stvar se je prijavila sodišču in nadejamo se — da-si vemo, da ob takih prilikah istrske oblasti kaj rade skozi prste pogledajo — da bogoskrunce doseže zaslužena ostra kazen, sicer bi morali misliti, da stoji istrski divjaki izven postave.

Iz Dekanov se nam piše: V „Edinosti“ št. 45 dne 5. junija 1889, sem naznanil, v kako slabem stanu je most čez reko „Rizana“ blizu Dekanov. Nekoliko dni počem došel je inženir deželnega odbora v Poreču na lice mesta, da stvar osebno pregleda, in pa napravi dotični načrt in prevdarek stroškov.

Imenovani gospod inženir je vzel vse „ad notam“ in je obljubil tudi, da napravi v kratkem načrt in prevdarek dotičnih stroškov za zidanje novega mostu. Zatrtil

nam je, da deželni odbor najdaljše do prihodnjega božiča (25. decembra 1889) pošlje vse spise županstvu v Dekani za daljno uredovanje. Zdaj sti pa minuli skoraj 2 leti, in most je zmiraj enak, da ne rečemo še slabši, tako, da si človek ne upa po njem hoditi; vozariti pa celó ne!

Lansko leto so dali provizorično nekoliko novih tramov, ali žalibog samo 2 sta dobra, drugi so že vsi razpokani, in bati se je, da ne bi se zgodila kakšna nesreča.

V gori omenjenem dopisu je rečeno, da je napravil nek zaveden posestnik dekanske občine že leta 1888 prošnjo na deželni odbor, da bi se dobro popravilo imenovani most. Iste posestnik je tudi večkrat prosil, da se mu na njega temeljito in zdatno motivirano prošnjo vsaj odgovor dá, ali žalibog, tudi tega ni mogel doseči. Čemu prošnje in pritožbe, če nam kompetentna oblast nikakor ne gre na roko?

Tudi c. k. žandarmerija je večkrat c. k. okrajnemu glavarstvu poročala o slabem stanju tega mostu, toda kaj hasno tó, ako visoki deželni odbor noče nič slišati. Potujoč te dni po rižanski dolini, prepričal sem se zopet o stvari. Ker pa vidim, da vse pismene prošnje nič ne pomagajo, prisiljen sem v imenu dotičnih posestnikov dekanske občine, kateri morajo rabiti isti most, po tej poti unovič prositi kompetentni deželni odbor v Poreču, da skrbi za to, da pride dotični operat, napravljen po inženjerju gosp. Križmandiču, na svetlo, in da gleda na to, da se most čez Reko „Rizana“ brž ko mogoče na novo sezida ali vsaj izdatno popravi, ako se hočemo izogniti neugodnim nasledkom. Potovalec.

(Dopis ta došel nam je pred dlje časa, a ga po neljubem naključju nismo priobčili. Ker utegne zadeva ta stati še vedno na istem mestu, pričbujemo ga danes. Op. vred.)

Opomin našim kmetovalcem. Pomladi nadepolna dóba bliža se počasi svojemu koncu in nastopilo bode za njo za človeka sploh, osobito pa za našega poljedelca, to je kmetškega gospodarja, dejal bi: usodepolne-poletje, za njim pa skrivnostna jesen. . . . . Bliža se torej čas elementarnih nezdod, kakor pač so: ogenj valed strele, toča, viharji in nalivi, na katere se marsikateri teh sicer zdaj srečnih — ne spomni, ipak v uri nesreče vije roke ter klice na pomoč vse, kar misli, da mu bode pomagati moglo ali ga rešilo! . . . . Ko ga je nezdoda udarila z vso silo, ter mu jela uničevati premakljivo ali nepremakljivo imetje, tedaj stoprav jame ga peči vest, očitaje mu lahkomišelnost brezbriznost! In ta vest je pravičen glas! — Kmetovalci, ne zamudite tedaj — kdor še tega do zdaj ni storil — zavarovati svojih poljskih pridelkov — kajti ne ure ni trenutka ne veste, kedaj vas nesreča doleti; s par krajcarji, katere vam je kot obroke zavarovalne premije uplačevati, rešili si bode vsaj škodo in polajšali bolešt, kadar jednega ali drugega tak udarec zadene, — brez zavarovanja pa nimate nikake odškodnine, dasiravno morda sicer ne gledate, li vržete baš teh par krajcarjev na levi ali desni — v vodo! Ne pristopajte pa k tujim židovskim, ampak domačim zavarovalnicam!

Pokusna samomora. 33letna A. Sch. sprla se je s svojim Don Juanom, kar jo je tako užalilo, da je sklenila umreti. V ta namen vzame meter dolg nož ter si si ga zadene tako globoko v rebra, da si jo zadala tako strašno rano, kakor bi jo bila bolha piknila. Na to je hitela v bolnico, od koder so jo po pravici koj spodili. — Nek 21leten mladenič ustrelil se je s samokresom na trgu sv. Justa ter na to hitel v neko lekarno v ulici Kavana; tu so mu svetovali naj gre v bolnico; šel je na to sam do velicega trga ter stopil v kočijo, ki ga je odpeljala v mestno bolnico.

Ako smet pride v oko, prouzročea čestokrat velike bolečine ter jo je težko ven

spraviti. Nek angleški zdravnik priporoča v takem slučaju, da se mane nasprotno oko z roko ali robcem. Smet nekda sama izide. —

Ponesrečil je 18 letni kovač Anton Lusič. Prijel ga je stroj ter mu zdrobil levo roko.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Zavarovalno društvo „Riunione Adriatica di Sicurtà“

je obdrževalo 21. t. m. svoj redni občni zbor. Pri odprtju istega spomnil se je glavni ravnatelj E. Neumann lani preminolega društvenika pl. Lutterotha, kateri je pri društvu od njega začetka deloval. Iz prečitane bilance posnemamo najvažnije točke, katere spričujejo delovanje društva:

1. Na življenje zavarovanih oseb je bilo l. 1890. 5179 za svoto 13,320.448 gl., katera svota je narastla od začetka društva na gl. 58,168.582 v gotovini in gl. 142.097 v renti z 29.057 polic. Vseukupna svota tega oddelka se je pomnožila 1890. l. za gold. 973.392-60 z čistim dobičkom gl. 152.279-96.

2. Proti ognju zavarovana svota je narastla l. 1890. na gl. 5,994.936-20 vplačanih premij in od začetka družbe iznaša gl. 20,615.133-20.

3. Pri prevoznem zavarovanju vplačalo se je na premijah gl. 264.528-70 in izplačalo gl. 122.973-14.

4. Pri zavarovanju proti toči vplačalo se je premij 1890. l. 1,660.220 gl. 72 kr. proti izplačani odškodnini gold. 1,613.460-44.

Dne 31. decembra 1890. pomnožil se je rezervni fond za gl. 1,082.420-63. Rezervni fond obstoji: gl. 10,754.306-91 gl. na zavarovanju življenja; 1,612.910-22 gl. pri zavarovanju proti ognju; 33.594 gl. 10 kr. pri prevoznem zavarovanju; gl. 200.000 v rezervi za zavarovanje proti toči; gl. 163.786-21 v rezervi bilance A.; gl. 131.573-85 v rezervi bilance B.; gl. 250.000 poseben rezervni dobiček pri oddelku zavarovanja na življenje in gold. 1,279.605-98, vseobčni rezervni dobiček; torej skupaj 14,279.777-27.

Premoženje blagajne družbinega uradništva iznaša konec 1890. l. gl. 378.469-44

Razun tega vsled inicijative te družbe ustanovljeno mejnarodno zavarovalno društvo proti nezgodam na delnice, katerega bilanca se prikaže še le l. 1891., napreduje lepo.

Ravnateljstvo izplačuje dividendo 50 gl. po delnici.

Po odobrenem izvestji ravnateljstva preišlo se je k volitvi svetovalstva in sta bila izvoljena kot taka: Karlo barone Reinelt in Avgust baron Albert Glanstätten in za revizorja je bil zopet potrjen g. G. Afenduli.

Dunajska borza

22. maja.	
Enotni drž. dolg v bankovcih	— — — — — gl. 92.30
„ „ „ v srebru	— — — — — „ 92.15
Zlata renta	— — — — — „ 110.15
5% avstrijska renta	— — — — — „ 102.40
Delnice naročne banke	— — — — — „ 998.—
Kreditne delnice	— — — — — „ 300.—
London 10 lir sterlin	— — — — — „ 118.35
Francoski napoleonori	— — — — — „ 9.36
C. kr. cekini	— — — — — „ 5.57
Nemške marke	— — — — — „ 57.85

Javna zahvala.

Podpisano predsedništvo se najtoplejše zahvaljuje vsem onim p. n. gospodom, kateri so pripomogli, da se je veselica od dne 17. t. m. v najlepšem redu izvršila. Posebno pa zahvaliti se nam je učiteljskemu društvu „Zavezi“ za mnogoštevilno udeležbo. Nadalje zahvaliti se moramo našemu neutrudljivemu mlademu skladatelju, g. Hrabroslavu Volariču, ki nam je poslal krasno pesem „Domovini“ ter ostalemu siavnemu občinstvu, ki nas je pri tej veselici počastilo.

V Barkovljah, 22. maja 1891.

Predsedništvo pevskega društva „Adrija“.
Podpredsednik: Tajnik:
Hrabr. Ražem. Franjo Godnig.

Poslano.

Zahvaljujem se prirčno vsem onim, ki mi hočejo nakloniti čast odbornika v „Del. podpornem društvu“. Časti te pa ne morem vsprejeti, ker sem že odbornik društva „Unione operaia triestina“.

V Trstu, dne 22. maja 1891.

Fran Dollenz,
sodar.

Izjava.)

Že nekaj časa sem blati in sumljivo pisari nekdo o našem županu to in drugo, kar je vse gola laž. Če vprašamo sumljive ljudi o tem in kedo da pisari, nobeden noče o tem nič vedeti. Prosimo tedaj dopisatelja, da naj naznani o tem javno svoje ime in ako on tega ne stori, ga imenujemo lažnika in hudega obrekovalca.

Sicer nam je znano, kdo se proti našemu sodanemu g. županu upira in nemir v občini dela; a radi tega bomo istemu nepoklicanemu že pokazali, kar mu gre. Imeli smo mnogo let mir v občini in tirjali bomo od nemirnežev vedno mir. — Z Bogom!

V Škrbini na Krasu, 20. maja 1891.

Občinarji:
Ant. Adamič. Janez Cotič. Janez Sunc.

*) Za stvari pod tem naslovom je uradništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava veva.

Candee-ve škropilnice

proti peronospori od mnogih strani za najboljše spoznane, se dobivajo le pri

Živic in družb. v Trstu

— 4 — ulica Zonta 5

po lanski niski ceni. — Dobivajo se tudi izvrstne žvepljake za trte in in vsakovrstni stroji za kmetijstvo; mlatilnice in čistilnice za žito, stiskalnice za grozdje in tropine, mlinci za grozde, sesalke itd.

Priporoča se omenjena tvrdka vsem rojakom za obilne naročbe.

Dežnike in solnčnike

jednostavne do najelegantnejših iz solidnega blaga, skrbno izdelane v največje izbiri in po čudovito nizkih cenah priporoča

L. MIKUSCH

v Ljubljani

Mestni trg št. 15

tovarna za izdelovanje dežnikov in solnčnikov.

Preobleke in poprave se dobro in po ceni izvrše.

Naročila po pošti se hitro izvrše proti povzetju.

Prodajalcem na drobno so

obširni ceniki na zahtevanje

na razpolago. 5-9

s priznanim sredstvom za sikanje pri visokih in nizkih trtah. Posoda je vsa iz rudečega bakra. Delo je točno izvršeno. Jako koristno o rabi tekočine. Neutrudi delavca. Rabi se lahko več let brez da se pokvari.

BOLJE SO OD VSIH DRUGIH.

347 prvih nagrad pri raznih natecanjih. Edini zastopniki za Avstro-Ogersko Vit. Evg. prof. Giordano v Gorici, dež. kmetijska šola, in Henrik Pegan v Trstu, Via Sanità 17. — Cena prosto carine f. 22. — Brozplačni zamot. — Franco na postajah v Gorici ali v Trstu; v Trstu tudi na brod. Plača se napred. 1-10

Potrži žalosti javljajo podpisani vsem prijateljem in znancem
bitko zgubo svojega preljubega soproga, oziroma očeta in tasta

Valentina Kenda,

ki je umrl danes zjutraj v visoki starosti 83 let, previden s sve-
timi zakramenti.

Truplo ranjcega prepeljalo se bode danes 23. maja iz „Via
dello Scoglio“ št. 102 naravnost na pokopališče.

Trst, 22. maja 1891.

Anton,
sin.

Uršula roj. Mikuš,
soproga.

Rozina,
nevesta.

Prosi se opustiti sožaljne pohode.

Velika zaloga OPANKOV

je na prodaj pri 3-4

ANDREJU KALANU
Via Caserma št. 6 v Trstu.

KWIZDE

izklj. priv.

restitucionalni fluid

(voda za pranje konj).

Se uporablja že 30 let z najboljšim vseh po
hlevih raznih dvorov, večjih hlevih civilnih
oseb in vojaštva v okrepčanje pred hudimi
napori in zopetno okrepčanje po naporih;
ako se noga zvne ali izpahne, ako postanejo
mišice trde itd. vsposoblja konja za posebna
dela pri vežbanju konj (Training.)

1 steklenica glid. 1.40.

Pravo se dobiva le pod zgornjo varstveno marko
po vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogerske.

Razpošilja vsaki dan glavna zaloga

Franz Joh. Kwizda,

c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni doba-
vitelj, Kreisapotheker, Kornenburg bei Wien

DROGERIJA

na veliko i malo

G. B. ANGELI

4-4 TRST

Piazza della Legna br. 1.

sa odlikovanom tvornicom kista

i velikim shladilščem boja na ulje vlastito
priprave. Okvire englezke, francozke, nje-
mačke itd. itd.

Osim toga velik izbor

MINERALNIH VODA

dobavljenih ravno iz vrela zajamčeno sviežo,
kano i:

Sumpora iz Romanje

za sumporati traje, pomješanoga sa modrom
galicom vrlo fino amoljenoga, uporabiva
proti mildevu (peronospori). 5-8

Vozni listi in tovorni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštini parobrod

„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena
direktno v

New York & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske
vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon-
cesijonovani zastop 17-42

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV. Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen
in Innsbruck.

Lastnik pol. družstvo „Edinost“.

Marijne kričistilne kroglice,

proti boleznim spodnjega dela telesa, proti
boleznim na jetrih, vrtoglavici, zabasanju,
6-2 hemoroidom.

Škatljica 20 nov., 6 škatljic 1 gold.

Lekarna Franzoni

Via S. Antonio št. 5 poleg cerkve.

Kôtranove sladčice

katere izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 28-30

Velika poraba ki je dandanes v navadi
rabiti kôtranove izdelke prepričala me je,
da sem začel sam izdelovati iz pristnega
kôtranovega izvlečka iz Norvedškega
izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo
iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtra-
nova voda in glavice (Kapsule), lažje so,
proživajo in prebavljajo ter se prodajejo po
prav nizki ceni. Da se ogno ponarejanju
na enaj plati vdobljeno ime izdelovalca
Prendinija in na drugoj besedo Catrame.
V Trstu se prodajejo v lekarnici Prendini
v škatljicah po 40 kr., prodajejo se tudi v
vseh večjih lekarnah in družih deželah.

Mejnarodni promet

prve Primorske družbe za prevažanje mēblev

KONRAD EXNER

via Squero Nuovo št. 7, skladišča via Ferriera
št. 9 (Telefon št. 265) v Trstu.

Podružnice v Pulji, Gorici, na Reki in v Opatiji

Zavod za shranjevanje mēblev in efektov.

Prevažanje mēblev vzprejemlje se na vse strani.

— Razpošiljajo in vzprejemljejo se v varstvo
kovčegi, zaboji, koši itd.

Trgovinska agentura državnih železnic. —

Spedijski bureau c. kr. južne železnice
v OPATIJI.

Redna dovažanja in odvažanja do in od parnikov

— Nakladanja in razpošiljanja na vse strani. —

Zastopniki v vseh mestih doma in v inozemstvu.

Služba za poštno in hitre pošiljke in pošiljke

8-2 prtljage.

Glavna agentura paroplovnih družb za

Istro in Dalmacijo.

NB. Prazni vozovi za prevažanje mēblev odpo-
šiljajo se točno na vse postaje. Informacije

točne in gratis. Vprašanja je stavljeni di-
rektno na centralo v Trstu. 6-8

ŠTRCALJKE

za modru galicu

dobivaju se kod

Lebana i Sessa

Via Nuova 3. pri zemlji

Trst.

4-3

3-4

Naznanilo.

Znani veliki trgovec s pravim roman-
skim žveplom 4-4

GIROLAMO HIRSCH

prepustil je večino tega blaga v prodajo
z enakimi pogoji in nizki ceni

Pavlu in Antonu Ščuka,

koja imata svojo prodajalnico v Barkovljah
na proseški cesti, hišna št. 227.

Naznanilo.

P. t. občinstvu naznanjam, da sem
otvoril

na Dunaji, I., Kohlmarkt št. 22.

ELEKTROTEHNIČEN ZAVOD

Vsprejemam vsa dela, spadajoča v to
stroko, upeljavo električnega svetla,
prenos električne sile in dr.

Cene računam najsolidnejše.

Vsa pojasnila dajem z največjo na-
tančnostjo in hitrostjo. 8-8

J. ŠČUKA & Comp.

Spomladansko zdravljenje

najboljše je a čajem iz tavžentroz (milleflori).
kri čisteče in neprekosljivo sredstvo zoper pa-
lenje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Ža-
vitek z navodom. za 12 dni zdravljenja, stane
50 nov., dobi se edino v 1 10

odlikovani lekarni Praxmarer (telefon 207)

Al due Mori, Piazza Grande.

Poštne pošiljke izvršujejo se neutegoma. Čuvati
se je treba ponarejenega zdravila.

Najbolje mēble

13 18

po najnižjih cenah in v bogati izberi ima na prodaj

zaloga dunajske tovarne

Ignacija Krona

TRST — Via del Teatro številka 3 — TRST.

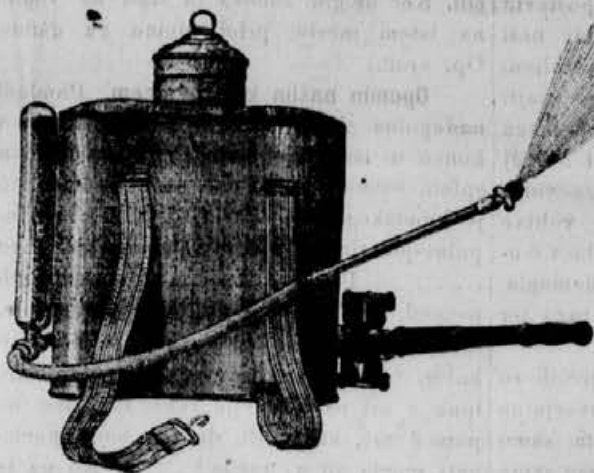
Katalogi s ceniki dajejo se na zahtevanje brezplačno. Pošiljkatve carine proste

Jedina peronospora-brizgalnica,

ki je bila v obeh letih 1890. in 1891. odlikovana I. državnim darilom, je

patent A. Samassa v Ljubljani.

3-4

Ta znovič zboljšana brizgalnica
je najbolja in najceneja. Nje kadica
je iz samega bakra, raztrosevalec
izboren in vse iz najboljšega mate-
rijala. Komentirajoča sesalica (patent
Samassa) je iz samega bronu, dvo-
stroko delujoča in s kroglastimi
ventili iz kovine. Zbog posebne uredbe
doseže se kaj lahko pritisk deset
atmosf. torej je žarek izdaten in
močan, kakoršnjega ne dosežemo z
nikako drugo brizgalnico.

Pripomniti je še, da je zlom-
ljivi krak za dviganje iz bronu,
pri modelu 1891. nadomeščen s kra-
kom iz najboljšega jekla — Cena
brizgalnice z zabojem vred loco
Ljubljana 18 gl. 60 kr.

Prodaja

za Avstrijo jedino izdelovatelj

Josip Stadler

v Ljubljani.

IVAN GODINA

ima svojo

kleparsko delavnico

v ulici via Giulia št. 21.

Prodaja, napravlja in popravlja vsake vrste kleparske stvari, bodisi
iz cinka, kositerja, bakra ali medena itd; zalivnike vsake vrste; vrče za
mleko, vrče za nategavanje vode in druge za pohištvo potrebne stvari;
različne mehe za žvepljanje; sesalke za vodo; banje za kopanje.

Priporočam se toraj vsem onim, ki potrebujejo take reči, in pri-
dodam še, da so pri meni cene jako nizke. 9-10

Občna deželna razstava

v proslavo stoletnice prve obrtne razstave leta 1791. v Pragi

pod pokroviteljstvom

Njeg. c. in kr. Veličanstva cesarja, Frančiška Josipa I.

Od 15. maja do dne 15. oktobra 1891.

Veda, umetnost, obrt, zemljedelstvo, slovesnosti, začasne razstave,
sveteč vodomet, shodi, loterija itd. 7-10

1891.

PRAGA